

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus,
quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem
promovendam sunt usi ; Malorvm Qvoqve Sacerdotvm infelici interitu,
radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro
commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

§. 4. De Exemplis Caritatis erga Inimicos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](#)

stum his ejusdem Authoris verbis alloquenter
Feci ego calum & terram: eadem facultate te amarum
ram facias calum. Accendi ego luminaria, accen-
tu clariora; nam potes his, qui in errore sunt, lumen
tatis accedere. Hominem facere non vales, at ju-
niorumque DEO potes. Vide, quam te diligam, qui manu
faciendi tribuo potestatem. Dicaut ergo affiduo
Propheta Ps. 118. Vidi pravaricantes, & tabescant
eloquia tua non custodierunt.

§. IV.

De Exemplis Caritatis erga In-
micos.

I. Quam propria sit etiam hæc Sacerdotibus Caritatis
ex eo patet, quod cum ipsis præcipue incumbat, Eccl. 12.
protegere & conservare, hoc ipso etiam ad eos pertinet
efficere, ut membra illius per concordiam & caritatem
someter sint unita, atque adeò omnis animorum
discordia studiosè vitetur, id quod duplii actu pro-
debent.

II. Primus ergo actus est, ut ipsi sacerdos Inimicos
dilectione prosequantur, & omnem offensam ab ambo
illata ex corde ignoscant, juxta monitum Christi Mat. 5.
dicentis: Audistis, quia dictum est antiquis: Diligite max-
imum tuum, & odio habebitis inimicum tuum. Ego vero
dico vobis: Diligite inimicos vestros, benefacite
oderunt vos, & orate pro persecutibus & calunian-
bus vos, ut sis filii Patris vestri, qui in celis regni
domini suum oriri facit super bonos & malos, & plati-
justos & injustos. Et sane cum ad hanc dilectionem
dos ex munere suo alios efficaciter hortari & persuaderi
beat, facile colligitur, rationi vel maximè confor-
matum, ut prior ipse hanc dilectionem ferventer exerceat: S. A.
quod verbis docet, opere confirmet, uti non pauci San-
cti, aut Diaconi, aliive Clerici fecerunt.

Christus toti injuriis à Judæis & aliis gravissime
niam tamen iisdem à Patre petuit, & dixit: Pater p. u.
illis, quia nesciunt, quod faciunt. Luc. 23. Unde
sunt.

exemplum considerans S. Anselmus in h̄c erupit verbum magna patientia, magna dulcedinis, magni caritatis, indiscibilis caritatis. Ecce enim non suam sentit carnem, non p̄enam attendit, sed sp̄is potius, à quibus induitur, compatitur: à quibus vulneratur, medetur: ut unum procurat, à quibus occiditur. Pro eo ut me diligerent, traherent mihi, ego autem orabam. S. Bernardus vero de pass. c. 8. ulteriushortatur ad imitationem, dicens: Reconde in thesauro cordis tui hoc verbum, ut, quoniamcunque saviiunt inimici, memoriam abundantia suavis IESV valeas eructare, hunc clypeum contra inimicos in insultus opponens.

S. Stephanus quantopere suos inimicos dilexerit, quām efficaciter pro iisdem oraverit, testatur S. Augustinus de SS. dum ejus orationi conversionem Sauli adscribit, dicens: Saule, Saule, quid me persequeris? alim quidem nos te perdere, sed stephanus meus oravit pro te. Tu iniquus contra nomen meum, ego te faciam servum meum. O lupa rapax, comedisti, expecta paululum, & digeres. Iesus est filius perditionis, & erectus est vas electionis. Iesus est Sanlus, erectus est Paulus. Nam si Martyr Stephanus non orasset, Ecclesia Paulum non haberet. sed ideo terra erectus est Paulus, quia in terra inclinatus existet est Stephanus.

S. Cabinus Assisi Episcopus cū à Venustiano Tusciae Praecepit Christianam fidem ab initio comprehensus, postea canamus utraque illi absissa fuisset, non modò ex corde em illi injuriam remisit, sed etiam, cū Venustianus mox oculorum dolore vexatus remedium posceret, libenter secessit, ferventer pro eo oravit, & efficaciter sanavit, tanquam beneficio effecit, ut & ipse ex inimico amicus, ex inimico Christianus fieret. Surius 3. Mart.

S. Alexander Patriarcha Hierosolymitanus, cū unus ex suis suis aurum furatus esset, & propterea in Thebaide Memphis fugiens in Latrones incidisset, hoc comperto, octo Numismatis eum redemit, cōque reverso tam benignè unicus est usus, utquidam ex Incolis nūbis dixerit, nihil sp̄itit, c. 34.

S. Ignatius cùm Contubernialis quidam invidiā in iuste-
te graviter in ipsum exarsisset, idēque ei renūnit, ne-
set, sc̄ omnes Societatis JESU homines à Perpiniano His-
pano usque igni traditurum, non modō tali Nuntio offe-
re non ostendit, sed potiū in hęc verba respondit: *Si re-
dem, quotquot nostri in Hispania sunt, cremandū
naturum dicas, ego vero id dico, Et opto, ut Et tu mihi
flagres, Et amici tuis ac necessarij non solum, qui in Hispania
sunt, sed in universo orbe terrarum existunt, q
sandī igne inflammentur, Et ardeant, ut perfidissimi
men adepti divinam gloriam angeant magis Et si
Vita 1.5. c.1.*

Alanus de Solminihac Episcopus Cadurcensis dicebat: Hi sunt illi, qui potiorem precium ad
partem sibi adsciscunt; nunquam in conspectu Delictorum
quin illorum reminiscar, quia propter miserum, in compa-
santur, statum eorum misereor. Orationi conju-
gationem, dicens, tales neutiquam imaginari possunt, &
iniquè facerent. Ne verbum quide- quod ipsis decideret
esse posset, quóve testaretur offensu... se, protulit S. F.
sed illud potiū effatum plerumque protulit, C. Christi
Servatoris injurias potiū, quām proprias vi-
das esse. Hinc cùm Sacerdos quidam ob atrocēs calunias
in ipsum effusas ab officiali in carcerem conjectus
eum reprehendit Alanus: Quid? aususne fuisti in cul-
pate Presbyterum, quòd me convitiis lacesciverit?
quando audivisti, DEI Filium propter atrocēs impunitas
illatas aliquem in vincula conjecisse? abi, & quam
illum libera, utque DEI conserves honorem, studiorum
remque nominis mei depone, & cura, ne in terris
à quoquam offendatur; nec enim cogitandum est,
vindicemus, at bene, quād DEUS noster vindicetur,
quam non à nobis mortalibus offenditur. Vita 1.3. c.1.

P. Edmundus Campianus è Societate JESU, justificans
Elisabethae in Patibulo suspensus, & in partes seclusus
ante mortem coram innumera Populi multitudine ar-
bitra protulit: Spectaculum facti sumus & Angelis, &
nibus. Ego hic spector suspendens, & in qua-
secundus quasi Prodigio & Hostis Patriæ, sed tu, Do-

innocentiam meam, scis me non aliud respirasse, quām
magis salutem. Si aliud spectasse, amplos honores &
oblatas ab iis, qui me morti addicunt, acceptasse.
veniet Elisabetha dies, qui revelabit occulta cordium,
ostender, an ego & Socij te sincere amaverimus, qui pro
te tua tot periculis, labori, & morti nos exposuimus?
Ministri, qui à te nihil aliud querunt, quām opes,
dignitates, & tibi adulantes in hæresin & cædem Sancto-
m inducunt. DEUM oravi, & oro, ut hæc mors mea, quam
ab patior, sic piaculum peccatorum tuorum: tibi ve-
num, fidem, & felicitatem æternam imperet; & utinam
morte mea à te illata felicitatem tibi emam. Vita.

III. Alter actus est, ut Inimicos sive proprios, sive alie-
nos ad concordiam reducere studeat; si enim Filij hujus sa-
eccliam, dum canes in domo sua rixantes vident, mox
compelcere eos, & à rixa abducere student, quanto magis
sacerdos in Ecclesia Christi rixantes inter se Filios mitiga-
& ad concordiam reducere debet; id quod sat multi Sa-
cerdotes egregie præstiterunt.

S. Franciscus Xaverius non modò ipse, ubique poterat,
dissidentes conciliabat, sed etiam Sociis suis id sum-
pote commendavit, monens, ut impensè inculcarent, in
controversiis, litibusque plerumque plus impensæ fieri,
quanti id sit, de quo litigatur. Vita l. 6. c. 12.

Franciscus Strada è Societate JESU Salmanticæ, cùm duo
fratres inter se odium soverent, ad quod tollendum
absuit, ut quis sufficerit, ut alter etiam crescente
sedum in ore vulnus acceperit, vocatus ad eos cùm
multa necquam dixisset, tandem in genua provolutus ad
illorum dixit: En ego sum ille, qui te læsi: ego, qui
impriam feci, sed delicti veniam peto, sed pacem postulo
per Christi crucem. Non tulit has voces alter, sed confessim
ambio inter se conjuncti omne odium deposuerunt. Hist. Soc.

surum dixit, quād̄ odia mutua deponerent. Quād̄ persuasi Auditores, in mutuos amplexus ruerunt, in amorem vetterunt. Hist. Soc. p. 1.

Mindelhemij in Suevia, cūm anno 1599. duo ob inimicitias totis quinque annis à communione sent, & ante ipsum etiam Societatis JESU Sacerdos ad eos conciliandos vocatus fuerat, gravissimis iangiis certassent, memoratus Sacerdos, cūm dehortari proficeret, in genua tandem procidens, Christi mortem & vulnera oravit, ut iras ponentes inirent; quo spectaculo obstupefacti illi moriuntur. Annua Germ. Sup. anno 1599.

I V. Audiant ergo Sacerdotes Salomonis salubrem monitum c. 25. Prov. Si esurierit Inimicus tuus, alium, & si sitierit, potum da illi; prunas enim super caput illius, & Dominus reddet tibi. Dicitur si alios ad lites & inimicitias pronos viderit, dicat cum S. Paulo 1. Cor. 11. Si quis videtur contentus nos talen consuetudinem non habemus, nega DEI.

§. V.

De Exemplis Caritatis erga Infirmos.

I. Si ulla alia, hæc quoque Caritas vel maximis Sacerdotibus; cūm enim ex una parte grave ac molestum accidat infirmis quodcunque genus in altera vero parte hoc ipso, quod difficile sit, patiendi modi miseras sufferre, valde etiam meritorium habita cum resignatione & dispositione supportentur. egregiam Sacerdos occasionem habet, magnum illum afferendi, & eosdem ad ingentia merita augendi vandi, uti multi insignes operari fecerunt.

S. Paulus suam erga infirmos caritatem ipse manifestando 2. ad Cor. 11. dixit: Quis infirmatur, & infirmor; quis scandalizatur, & ego non uero?

S. Bonaventura supra, quād̄ credi potest, infirmitate delectabatur, quoque gravioribus morbis autem